

FACIT

Absolutbelopp

Del 1 – Utan digitala verktyg

1. Beräkna värdet av uttrycken nedan

a) $|12 - 16| + |12| - |-2|$

$$|-4| + 12 - 2$$

$$4 + 12 - 2 = 14$$

b) $|-6 + 2| - |2 - 4| \cdot |-5|$

$$|-4| - |-2| \cdot 5 = 4 - 2 \cdot 5 = 4 - 10 = -6$$

Beräkna först det som står inuti absolutbeloppet. Därefter "beloppa" svaret. (1/0/0)

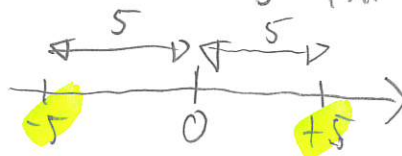
2. Lös ekvationerna

a) $|x| = 5$

Algebraiskt:
1) + $x_1 = +5$

2) - $x_2 = -5$

Geometriskt:
"Vilka punkter har avståndet 5 till origo?" (1/0/0)

b) $|x - 5| = 3$

1) + $x_1 - 5 = +3$
 $x_1 = 8$

2) - $x_2 - 5 = -3$
 $x_2 = 2$

"Vilka punkter har avståndet 3 till $x=5$?" (1/0/0)

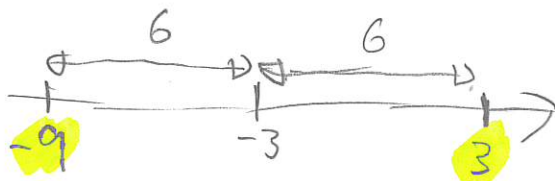
c) $|x + 3| = 6$

$$|x - (-3)| = 6$$

1) + $x_1 + 3 = +6$
 $x_1 = 3$

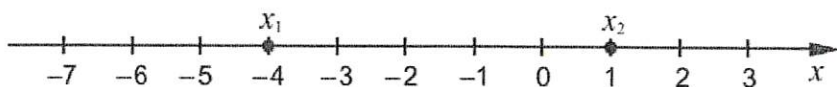
2) - $x_2 + 3 = -6$
 $x_2 = -9$

"Vilka punkter har avståndet 6 till $x=-3$?" (1/0/0)

3. Uppgiften nedan är ifrån ett gammalt nationellt prov. Lös uppgiften. (1/0/0)

På tallinjen är två tal x_1 och x_2 markerade.

Bestäm $|x_1 - x_2|$

Algebraiskt:

Läs av x_1 och x_2

$$x_1 = -4 \quad x_2 = 1 \Rightarrow |x_1 - x_2| =$$

$$= |-4 - 1| = |-5| = 5$$

Geometriskt:
"Avståndet mellan x_1 och x_2 "
 $\Rightarrow 5$ steg

4. Lös ekvationerna

a) $|5 + 4x| = 2$

$|4x - 5| = 2$

Algebraiskt:

1) $+ 5 + 4x = +2$

$4x = -3$

$x_1 = -\frac{3}{4}$

2) $- 5 + 4x_2 = -2$

$4x_2 = -7$

$x_2 = -\frac{7}{4}$

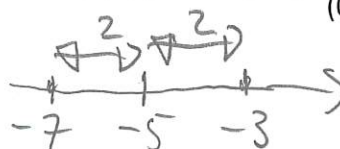
b) $|2x - 8| = -1$

Svaret efter ett absolut belopp kan inte bli negativt

$\Rightarrow$ Lösning saknas.

Geometriskt:
"Vilka punkter har avståndet 2 till -5?"

(0/1/0)

Dessa motsvarar $4x \Rightarrow$

$4x_1 = -3 \Rightarrow x_1 = -\frac{3}{4}$

$4x_2 = -7 \Rightarrow x_2 = -\frac{7}{4}$

"Ett avstånd (0/1/0)

kan inte vara negativt"

$\Rightarrow$ saknar lösning

5. Markera lösningarna till olikheten $|5 + x| \leq 3$ på tallinjen nedan.

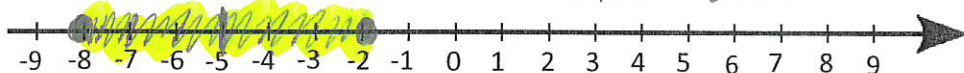
(0/2/0)

Lös först ekvationen $|5 + x| = 3 \Rightarrow |x - 5| = 3$

"Avståndet 3 till $x = -5$ "

$\Rightarrow x_1 = -2 \quad x_2 = -8$

Tolka olikheten " $\leq$ " $\Rightarrow$ alla punkter mellan dessa båda

3 steg 3 steg

6. Lös ekvationen $|x - 5| = |x + 2|$

Algebraiskt:

1) $+ \quad x - 5 = +(x + 2)$

$-5 = 2$

saknar lösning

2) $- \quad x - 5 = -(x + 2)$

$x - 5 = -x - 2$

$2x = 3$

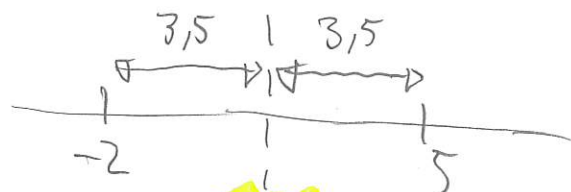
$x = \frac{3}{2} = 1,5$

Geometriskt:

(0/2/0)

$|x - 5| = |x - (-2)|$

"Vilket x har samma avstånd till 5 och -2?"

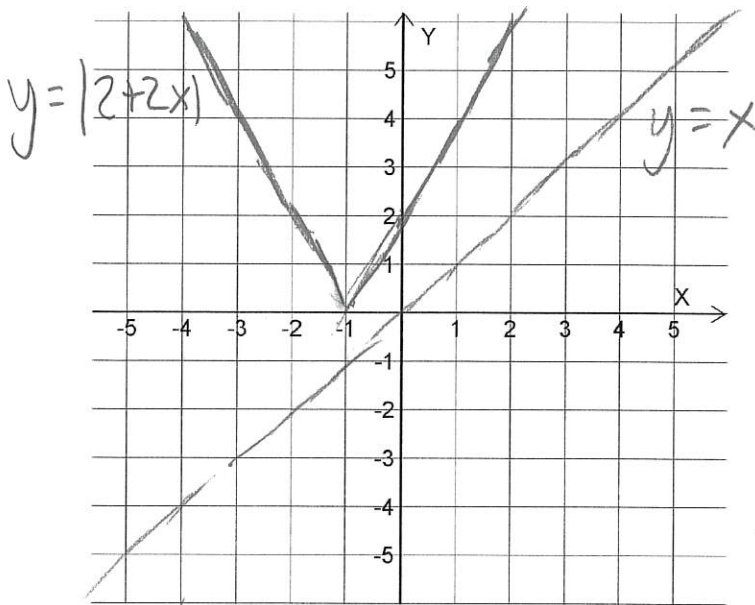

$x = 1,5$

(mitt emellan)

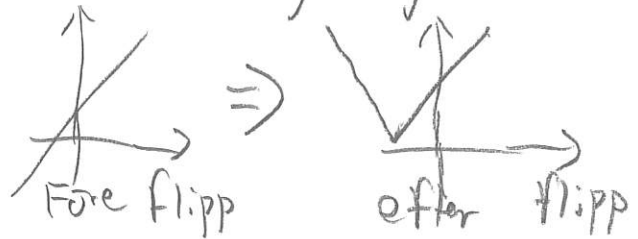
7. Lös ekvationen $|2 + 2x| = x$ grafiskt med hjälp av koordinatsystemet nedan

(0/1/1)

Rita först $y = x$

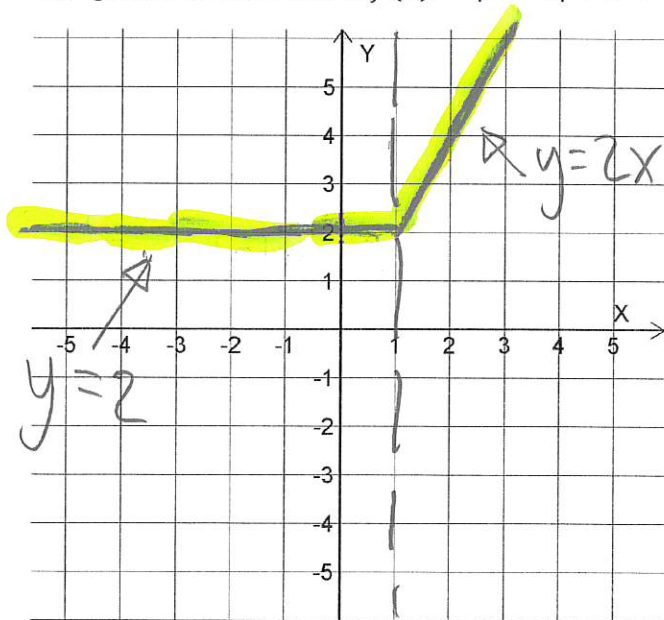
Rita sedan $y = 2 + 2x$
och "flippa" alla delar
med neg y-värden

Inga skärningspunkter $\Rightarrow$ **Lösning saknas.**

8. Rita grafen till funktionen $f(x) = |x - 1| + x + 1$ i koordinatsystemet nedan

(0/0/2)

Räkna först ut var
absolutbeloppets innehåll
blir noll $\Rightarrow x - 1 = 0$
 $x = 1$

2° fall!

$$1) x > 1 : +(x-1) + x + 1 = 2x$$

$$2) x < 1 : -(x-1) + x + 1 = 1 + 1 = 2$$

9. Lös olikheten $|x + 1| \cdot (x + 1) \cdot |x - 2| < 0$

(0/0/1)

Absolutbeloppen kan inte bli negativa $\Rightarrow$
enda sättet för produkten att bli negativ
är om faktorn utan absolutbelopp är
negativ $\Rightarrow (x + 1) < 0 \Rightarrow$ **$x < -1$**